

INFORMACJE

Zarządu Głównego PTTK

W.5.

WARSZAWA, maj 1983 r.

DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

Z PRAC PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

W dniach 21 i 22 kwietnia odbyło się w Łodzi wyjazdowe posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego PTTK.

Przedstawiciele Władz Naczelnych i Wojewódzkich Towarzystwa spotkali się z Wiceprezydentem Łodzi ob. Lechem KROWIRANDĄ. W trakcie spotkania omówiono bieżące problemy związane z działalnością PTTK na terenie miasta, w tym szereg zagadnień szczegółowych. Działalność Towarzystwa otrzymała wysoką ocenę Władz Miasta, cieszy się dużym uznaniem i w miarę potrzeb jest na bieżąco wspierana przez władze.

Fragment obrad Prezydium stanowiło zapoznanie się z działalnością turystycznego środowiska PTTK na terenie Łodzi. Dokonał tego Prezes ZW PTTK kol. Krzysztof ZAJĄCZKOWSKI. Środowisko to liczy obecnie niemal 15 tys. członków zrzeszonych w 286 kołach PTTK. Na terenie województwa działa 8 oddziałów PTTK. A oto ciekawsze inicjatywy podjęte w bieżącym roku:

- 26 stycznia otwarto w Łodzi pierwszą w Polsce stałą ekspozycję turystycznych pamiątek związanych z działalnością PTTK i jego poprzedników. Ekspozycja zorganizowana w Muzeum Sportu powstała z inicjatywy i dzięki staraniom działaczy środowiska,
- w ramach Młodzieżowej Szkoły Turystycznej '83 ZW PTTK organizuje w miesiącach letnich cykl obozów wędrownych dla młodzieży szkolnej "Wędrówki doliną Pilicy". Uczestnicy w trakcie wędrówki odbędą przeszkolenie i po zdaniu egzaminu uzyskają uprawnienia młodzieżowego organizatora turystyki. W tegorocznej akcji organizowanej wspólnie z ZW PTTK w Piotrkowie Trybunalskim weźmie udział 400 uczestników,
- w kwietniu b. r. Towarzystwo otrzymało od władz miasta zabytkowy budynek przy ul. Wigury 14. Budynek ten jest przeznaczony na Centrum Pracy Społecznej Aktywu PTTK. W chwili obecnej opracowywany jest projekt techniczny remontu i program zagospodarowania obiektu,
- z inicjatywy ZW PTTK Władze Miasta nadały kilku ulicom nazwiska wybitnych turystów i krajoznawców związanych z miastem. W najbliższym czasie nazwy otrzyma kilka dalszych ulic,
- od 27 lat ukazuje się, wydawany przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą w Łodzi "Biuletyn ZW PTTK", będący m. in. skarbnicą wiedzy krajoznawczej. Od bieżącego roku ukazywać się on będzie jako dwumiesięcznik o nakładzie 1000 egz.

W siedzibie Oddziału PTTK Łódź Polesie odbyło się spotkanie członków Prezydium Zarządu Głównego z przedstawicielami Oddziału. Obecny był Dyrektor Wydziału Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta

ob. Mirosław ZEBERKIEWICZ. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele pozostałych oddziałów PTTK z terenu województwa łódzkiego.

Prezes Oddziału PTTK Polesie kol. Marek POLA-CZEK przedstawił historię Oddziału. Oddział w swej siedmioletniej działalności może poszczycić się dużymi osiągnięciami na rzecz rozwoju turystyki kwalifikowanej, popularyzacji krajoznawstwa i kultury turystycznej, dużą działalnością w środowisku młodzieży szkolnej. Zapotrzebowanie członków PTTK na działalność programową jest olbrzymie, przekracza aktualne możliwości Oddziału. Wspomnieć trzeba, że oddział liczy 2,7 tys. członków skupionych w 54 kołach, ponad połowa kół - to koła SKKT PTTK.

W dyskusji wymieniono poglądy dotyczące działalności Towarzystwa. W podsumowaniu Prezes ZG PTTK, kol. Andrzej GORDON podziękował za dotychczasową działalność i twórczą pasję, która cechuje działaczy. Podkreślił też celowość tego typu spotkań, będących sprawdzianem skuteczności i realizacji uchwał podejmowanych przez naczelną Władzę Towarzystwa.

Posiedzenie Prezydium ZG PTTK poświęcone było w całości bieżącej działalności Towarzystwa.

Prezydium zapoznano się z harmonogramem realizacji Uchwały Zarządu Głównego PTTK nr 29/X/83 w sprawie kierunków pracy Towarzystwa na rzecz umocnienia pozycji i roli koła-klubu PTTK /Uchwała była publikowana w "Informacjach" w kwietniu b. r./ Po dyskusji harmonogram ten został przyjęty. Jednocześnie powołano zespół, który opracuje szczegółowe zalecenia dotyczące realizacji wniosków zgłoszonych podczas plenarnego posiedzenia w dn. 20 marca b. r.

Po zapoznaniu się z przedstawioną koncepcją Prezydium zaakceptowało propozycje organizacyjne i merytoryczne najbliższego posiedzenia Zarządu Głównego PTTK poświęconego turystyce zagranicznej w PTTK. Posiedzenie to odbędzie się w końcu czerwca b. r.

Komisja Krajoznawcza ZG PTTK podjęła prace nad inwentaryzacją krajoznawczą Polski. Na posiedzeniu przedstawiono założenia programowe tej akcji.

Podstawowym celem inwentaryzacji jest uzyskanie pełnych, aktualnych i sprawdzonych informacji o obecnym zasobie oraz stanie obiektów i walorów krajoznawczych na określonym terenie.

Uzyskanie wiarygodnych materiałów może stanowić podstawę do właściwego zagospodarowania turystycznego terenu, do planowego kierowania ruchem turystycznym, do wytyczenia kierunków rozwoju zarówno znanych, jak też i nowo tworzonych rejonów i miejscowości turystycznych i krajoznawczych, do ulepszenia sposobów wytyczania znakowanych szlaków turystycznych. Wyniki inwentaryzacji stanowiąc będą cenne źródło wiadomości dla autorów publikacji krajoznawczych i turystycznych, dla działaczy turystycznych i krajoznawczych przy organizowaniu wszelkiego rodzaju imprez, wreszcie jako materiały szko-

ieniowie dla instruktorów krajoznawstwa, przewodników, przewodników i organizatorów turystyki kwalifikowanej.

Ważny jest też inny cel działalności inwentaryzatorskiej: oddziaływanie społeczne i wychowawcze, mobilizujące samych krajoznawców inwentaryzatorów. Inwentaryzacja krajoznawcza powinna stać się rzeczywistą szkołą wychowania patriotycznego, przyczynić się do silniejszej więzi z własnym regionem, rozbudzić dumę narodową przez bezpośredni i żywy kontakt z historią, kulturą i przyrodą, powinna również wyzwolić nowe jakościowo działania na rzecz regionalizmu tworząc front konkretnej działalności na rzecz regionu i dostarczając usystematyzowanej o nim wiedzy.

Realizacja programu inwentaryzacji w PTTK służyć też będzie aktywizacji społecznej szerokich kręgów krajoznawców: instruktorów krajoznawstwa, przewodników i przewodników. Pozwoli też na rozszerzenie i pogłębienie pracy wojewódzkich i oddziałowych komisji krajoznawczych stawiając przed nimi określone zadania programowe i organizacyjne.

Program inwentaryzacji obejmuje: prace przygotowawcze, penetrację terenu, opracowanie zebranych materiałów oraz udostępnienie i rozpowszechnienie wyników inwentaryzacji.

Koordynatorem inwentaryzacji krajoznawczej Polski w latach 1983-1990 będzie Komisja Krajoznawcza ZG PTTK. W celu usprawnienia działań w tym zakresie ze składu Komisji wyłoniony został Zespół do Spraw Inwentaryzacji Krajoznawczej Polski, odpowiedzialny za poczynania programowe i organizacyjne.

Zasadnicze prace inwentaryzacyjne prowadzone będą na szczeblu wojewódzkim. Do ich kierowania powołane będą wojewódzkie zespoły. W ich skład powinni wejść członkowie wojewódzkich komisji krajoznawczych, instruktorzy krajoznawstwa, przewodnicy, przewodnicy.

Zespoły te realizować będą zadania organizacyjne i koordynacyjne inwentaryzacji na terenie województw, m. in. powołanie grup inwentaryzacyjnych, przeprowadzenie szkolenia inwentaryzatorów oraz, po zakończeniu penetracji terenowej - przygotowanie do druku wyników inwentaryzacji.

Penetrację terenu /gmin lub miast/ prowadzić będą 2-5 osobowe grupy inwentaryzatorów, tworzone przede wszystkim z aktywnych krajoznawców miejscowych jednostek PTTK /kół, oddziałów/. Przewiduje się, że w 1983 r. po opublikowaniu wytycznych do inwentaryzacji powołane zostaną zespoły wojewódzkie, przeprowadzone zostanie szkolenie na szczeblu centralnym i w niektórych województwach zostaną rozpoczęte prace inwentaryzacyjne. Na szerszą skalę prace te będą realizowane od 1984 r. Druk wyników inwentaryzacji poszczególnych województw przewidywany jest od 1986 r. Do końca 1990 roku planuje się wydanie wszystkich 49 tomów inwentaryzacji krajoznawczej.

Po zapoznaniu się z przedstawioną koncepcją akcji inwentaryzacji krajoznawczej Polski Prezydium ZG PTTK przyjęło ją do realizacji przez Komisję Krajoznawczą Zarządu Głównego, zalecając m. in. wykorzystanie dotychczasowych efektów akcji inwentaryzacyjnej.

Prezydium ZG PTTK zapoznało się z informacją o udziale Towarzystwa w obchodach 300 rocznicy Odsieczy Wiedeńskiej.

Oddział PTTK w obchodach ma charakter zdecentralizowany.

Zalecenia organizowania imprez, odczytów, prelekcji, wystaw, konkursów zostały ujęte w kierunkach działania na rok 1983. Komisje ZG PTTK zwróciły się do kadry programowej Towarzystwa o włączenie się w organizowane uroczystości terenowe oraz organizację własnych imprez pod hasłami 300-lecia Odsieczy Wiedeńskiej, jak też związanych z historycznymi pamiątkami po Janie III Sobieskim. I tak Komisja Turystyki Pieszej przedyskutowała możliwość uczczenia wiktoria wiedeńskiej na Zlocie Przewodników Turystyki Pieszej, Komisja Przewodników Turystycznych w programowych zaleceniach na rok 1983 zwróciła uwagę na podjęcie tego tematu przez środowisko przewodników, Komisja Turystyki Kolarskiej zainspirowała klubowe wyprawy rowerowe na trasie marszu króla Jana Sobieskiego przez Polskę, Czechosłowację do Wiednia.

Imprezy te są przygotowywane na sezon letni z natężeniem we wrześniu br. Komisja Młodzieżowa umieściła problematykę Odsieczy Wiedeńskiej i działalności Jana III Sobieskiego w programie Młodzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego, Turnieju Wychowanków Domów Dziecka i Młodzieżowym Konkursie Krasomówczym. Na naradzie przewodniczących komisji młodzieżowych ZW PTTK zalecono organizowanie młodzieżowych imprez turystycznych pod hasłami związanymi z rocznicą.

Komisja Krajoznawcza podjęła problem obchodów rocznicy Odsieczy Wiedeńskiej na początku roku 1982, zaplanowała i częściowo zrealizowała następujące działania:

- przygotowano do druku poprawione i uzupełnione wydawnictwo J. Pawlika "Szlakiem Husarii Polskiej",
- w przygotowaniu znajdują się obszernie materiały do VII numeru "Gościńca",

- z inspiracji Komisji Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Katowicach przygotowała i rozesała do zainteresowanych województw bibliografię dotyczącą przemarszu wojsk Sobieskiego przez Śląsk i związanych z tym późniejszych wydarzeń,

- w marcu 1983 r. zorganizowano z inspiracji Komisji, wspólnie z Towarzystwem Polsko-Austriackim wystawę fotograficzną w ZG PTTK oraz prelekcję pn. "Warszawskie zabytki związane z Janem Sobieskim".

W wyniku prac koordynacyjnych Komisji Krajoznawczej ZG PTTK Oddziały i Zarządy Wojewódzkie PTTK podjęły szereg działań:

- Komisja Krajoznawcza ZW PTTK w Bielsku Białej opracowuje trasę specjalistyczną dla wycieczek organizowanych przez BORT PTTK,

- Oddział PTTK w Rybniku organizuje imprezy popularyzujące tematykę odsieczy wiedeńskiej,

- Oddział PTTK i Towarzystwo Regionalne w Tarnowskich Górach organizuje okolicznościową wystawę medali i pamiątek, plener malarski i zlot kolarski. Przygotowywane jest widowisko plenerowe podczas "Dni Tarnogórskich Gwarków",

- Oddział PTTK w Bytomiu organizuje w dniach 30.VIII - 4.IX br. rajd wojewódzki, a w terminie maj-wrzesień szereg rajdów "Szlakiem Husarii Polskiej",

- Oddział PTTK w Opolu planuje organizację zlotu i wydanie kilku opracowań krajoznawczych,

- Zarząd Wojewódzki PTTK w Nowym Sączu bierze udział w pracach Komitetu Organizacyjnego Polonijnego Spotkania Pokoleń /18-22 lipca br./. W programie przewidziano konkurs krajoznawczy, widowisko plenerowe, forum dyskusyjne, odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej zwycięstwu króla Jana III Sobieskiego.

Prezydium ZG PTTK zapoznało się z przedstawioną informacją o przebiegu zimowego sezonu turystycznego 1982/83. W związku z ustabilizowaniem sytuacji społeczno-politycznej w kraju sezon ten miał przebieg normalny. Funkcjonowały wszystkie obiekty PTTK, choć borykały się one z szeregiem trudności eksploatacyjnych. We wszystkich schroniskach wprowadzono w życie postanowienia Uchwały nr 100/82 Prezydium ZG PTTK /zasady funkcjonowania obiektów turystyki kwalifikowanej/, w niektórych uzupełniono jeszcze urządzenia niezbędne do realizacji tych postanowień /suszarnie, przechowanie sprzętu itp./. Pełna ocena stanu wdrożenia wspomnianej Uchwały prowadzona będzie przez społeczne komisje przed rozpoczęciem sezonu letniego 1983 r. W minionym sezonie czynnych było 169 obiektów dysponujących łącznie 11,7 tys. miejsc, udzieliły one ponad 675 tys. noclegów. Stanowi to wzrost o 45 % w stosunku do sezonu 1981/82, a spadek o 20 % w porównaniu z sezonem 1980/81. W obiektach zaobserwowano stopniowe zwiększanie się ilości turystów zagranicznych. Działalność gastronomiczną prowadzono w 165 zakładach i punktach, dysponujących 12 tys. miejsc. Sezon przebiegał pod znakiem dużych trudności zaopatrzeniowych i nierytmiczności dostaw.

Biura Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK zaproponowały swe usługi w tradycyjnym zestawie: obozy turystyki kwalifikowanej, imprezy programowe, pobyty czasowe, imprezy świąteczno-noworoczne i krótkie pobyty wypoczynkowe w okresie ferii szkolnych. Ceny imprez wzrosły średnio o 10 % w stosunku do roku ubiegłego, co wynikało

ze wzrostu cen innych usług. Pobyty czasowe odbywały się głównie w oparciu o stacje turystyczne PTTK i kwatery prywatne. Nowością było wykorzystanie przez niektóre BORT-y wolnych miejsc w zakładach ośrodkach czasowych. Ceny w tych ostatnich obiektach niejednokrotnie były niższe, niż w kwaterach - przy wyższym standardzie usług. Dużym powodzeniem cieszyły się oferowane przez BORT-y imprezy sobotnio-niedzielne.

Zaobserwowano nieznaczny wzrost ilości wypożyczalni sprzętu turystycznego prowadzonych przez BORT-y, przy niektórych uruchomione zostały punkty naprawy sprzętu turystycznego.

Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK przygotowało na sezon zimowy ponad 17 tys. miejsc na imprezach wyjazdowych do krajów demokracji ludowej. Poza tradycyjnymi wycieczkami do WRL i CSRS zaproponowano tygodniowe wycieczki do Rumunii i Bułgarii.

Po raz pierwszy zorganizowano zimowe imprezy turystyki kwalifikowanej /około 1,5 tys. miejsc/. Były to pobyty narciarskie, obozy górskie i wyprawy specjalistyczne. Najmniejszym powodzeniem cieszyły się, ze względu na stosunkowo wysoką cenę, pobyty narciarskie w Czechosłowacji.

Podkreślenia godny jest fakt aktywizacji BORT w akwizycji imprez turystyki zagranicznej, sprzedały one około 90 % miejsc.

Komisja Narciarska ZG PTTK prowadziła tradycyjną akcję szkolenia kadry narciarskiej - w ramach Centralnej Szkoły Kadry Narciarskiej oraz dla kadry nauczycielskiej. Łącznie szkoleniem objęto 560 osób na 14 kursach. Komisja Narciarska współpracowała z Biurami Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK organizując akcję narciarskich obozów masowych dla początkujących i zaawansowanych. Akcja ta odbyła się w 30 obiektach PTTK, prowadziło ją 150 instruktorów.

Szeroko prowadzona była działalność popularyzatorska i propagandowa, wydany przez Komisję wykaz szlaków narciarskich, tras zjazdowych i wyciągów narciarskich na terenie polskich gór był wykorzystywany również przez środki masowego przekazu i instytucje zajmujące się informacją turystyczną.

Wnioski wynikające z przedstawionej oceny sezonu zimowego zostały przekazane przez Prezydium do szczegółowej analizy i realizacji przez odpowiednie jednostki Towarzystwa. Jednocześnie zobowiązano Komisję Turystyki Kwalifikowanej do zgłoszenia własnych uwag dotyczących przebiegu sezonu.

Prezydium ZG PTTK podjęło również szereg uchwał dotyczących działalności gospodarczej Towarzystwa. Wymieńmy tu Uchwałę nr 150/83 zmieniającą stawkę żywieniową na narady, zgrupowania szkoleniowe itp. /tekst tej uchwały publikujemy w całości w dziale "Życie gospodarcze". Podjęto również uchwałę zatwierdzającą statuty kolejnych przedsiębiorstw PTTK. Są to Okręgowe Zespoły Gospodarki Turystycznej PTTK w Lublinie, Olsztynie i Zielonej Górze oraz Zakład Remontowo-Budowlany PTTK w Zakopanem.

W związku z potrzebą pełnej informacji o pracach Prezydium ZG PTTK i ważniejszych uchwałach, powrócimy jeszcze do posiedzenia z grudnia ub. r.

Poniżej publikujemy uchwałę w sprawie zasad naboru i szkolenia pilotów zagranicznych imprez turystyki kwalifikowanej PTTK.

U C H W A Ł A nr 118/82

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 3.XII.1982 r. w sprawie zasad naboru i szkolenia pilotów zagranicznych imprez turystyki kwalifikowanej PTTK

Realizując rezolucję X Zjazdu Krajowego PTTK pt. "Umocnienie społecznego charakteru polskiej turystyki", Prezydium Zarządu Głównego PTTK dla zapewnienia fachowej obsługi imprez zagranicznych turystyki kwalifikowanej organizowanych przez BTZ PTTK gwarantujących uczestnikom bezpieczeństwo, a także realizację programu Towarzystwa, ustala następujące zasady naboru i szkolenia kandydatów.

1. Kandydatów do szkolenia kierują odpowiednie komisje Zarządu Głównego PTTK spośród czynnych działaczy w danej dyscyplinie turystyki kwalifikowanej.
2. Kandydatów kwalifikuje na kurs pilotów wycieczek zagranicznych komisja /ustalona przez Zespół d/s Zagranicznych ZG PTTK/ na podstawie przedłożonych dokumentów.
3. Zakwalifikowani przez komisję kandydaci są skierowani na kurs pilotów wycieczek zagranicznych.
4. Kurs będzie przeprowadzony w trybie obowiązujących przepisów w sprawie szkolenia pilotów wycieczek zagranicznych z tym, że szczegółowy program kursu będzie uzgodniony między PTTK a GKT tak, aby zawierał niezbędne dla naszych potrzeb tematy. Zakładamy udział naszych przedstawicieli w składzie kadry wykładowców i komisji egzaminacyjnej.
5. Absolwenci kursu otrzymają uprawnienia pilotów wycieczek zagranicznych, z tym, że z uwagi na wiedzę specjalistyczną będą mogli ponadto prowadzić imprezy zagranicznej turystyki kwalifikowanej, organizowanej przez BTZ PTTK.
6. Piloci obsługujący zagraniczne wyjazdy turystyki kwalifikowanej zobowiązani są do corocznego przedkładania zaświadczeń o stanie zdrowia stwierdzającego możliwość uprawiania danego rodzaju turystyki.
7. Weryfikacja tej grupy pilotów będzie odbywać się co 4 lata. Dokonywana będzie przez Zespół d/s Zagranicznych ZG PTTK lub upoważnioną przez niego komisję weryfikacyjną na podstawie wniosków sporządzonych przez BTZ, w uzgodnieniu z odpowiednimi komisjami ZG PTTK.
8. Ewidencję pilotów prowadzić będzie Dział Pilotażu BTZ.
9. Nabór kandydatów prowadzić będzie Dział Przewodnictwa i Szkolenia.
10. Uzupełnia się warunki kandydatów o ogólnie obowiązujące:
  - skierowania wraz z opinią odpowiedniej komisji Zarządu Głównego PTTK,
  - uprawnienia przewodnika w danej dyscyplinie turystyki lub przewodnika górskiego.

PREZYDIUM ZG PTTK

ŻYCIE GOSPODARCZE

UCHWAŁA nr 151/83

Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 22 kwietnia 1983 r. w sprawie ustanowienia stawki żywieniowej na narady, zgrupowania szkoleniowe, sympozja itp.

Prezydium Zarządu Głównego PTTK po przeanalizowaniu aktualnych kosztów całodziennego utrzymania uczestników ogólnopolskich narad, zgrupowań szkoleniowych, sympozjów itp. uznając dotychczasową stawkę żywieniową, określoną w uchwale prezydium ZG PTTK nr 79/82 z dn. 16.05.1982 r. za niewystarczającą uchwała co następuje:

- 1/ maksymalną dzienną stawkę żywieniową przy organizacji całodziennych narad, zgrupowań szkoleniowych, konferencji, zjazdów, sympozjów oraz sesji określa się na kwotę do 350 zł na osobę,
- 2/ Powyższa stawka obowiązuje wszystkie ogniwa, jednostki organizacyjne Towarzystwa i może być stosowana w ramach posiadanych środków.
- 3/ Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i uchyla uchwałę prezydium ZG PTTK nr 79/82 z 16.5.1982r.

PREZYDIUM ZG PTTK

W ramach działań podejmowanych przez Władze naszego Towarzystwa na rzecz Oddziałów PTTK, ważne miejsce zajmowały ostatnio starania o zwolnienia i ulgi podatkowe. Sądźmy więc, że niezależnie od przesyłania sukcesywnych informacji do jednostek terenowych naszego Towarzystwa w sprawach podatkowych, pożyteczne jest przypomnienie ważniejszych rozstrzygnięć podatkowych obowiązujących od bieżącego roku.

1. Podatek dochodowy

Oddziały PTTK na mocy decyzji z dnia 10 stycznia 1983r. Ministra Finansów, zwolnione są z płacenia podatku dochodowego.

Zwolnienie to stosuje się do zysku osiągniętego od dnia 1 stycznia 1983 r., obejmuje wszystkie oddziały naszego Towarzystwa i ma charakter bezterminowy, co oznacza, że obowiązuje do czasu ewentualnego uchylecia lub zmiany decyzji.

2. Podatek obrotowy

Oddziały PTTK na mocy decyzji z dnia 28 marca 1983 r. Ministerstwa Finansów - Departamentu Dochodów Państwa, zwolnione są z podatku obrotowego od usług turystycznych. Decyzja ta obowiązuje od 1 stycznia 1983 r., dotyczy wszystkich oddziałów PTTK niezależnie od zakresu, rozmiarów i form organizacyjnych prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Jakkolwiek zwolnienie z podatku obrotowego ma również charakter bezterminowy, to jednak - jak uczy praktyka - zmiany w sferze regulacji tego podatku są częstsze i bardziej prawdopodobne.

Wyjaśnienia wymaga zakres przedmiotowego zwolnienia. Otóż wg uzyskanej z Ministerstwa Finansów interpretacji podjętej decyzji, oddziały PTTK zwolnione są z podatku obrotowego od szeroko rozumianych usług turystycznych. Tak więc zwolnienie dotyczy sfery usług pośredniczkich BORT, usług specjalistycznych /prace podziemne, podwodne, wysokościowe/, transportowych, handlu, prac remontowo-budowlanych /o ile świadczone są na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej/, usług noclegowych, żywnościowych, wypożyczalni sprzętu turystycznego oraz usług przewodnickich.

Nie podlega zwolnieniu z podatku obrotowego działalność polegająca na produkcji pamiątek, sprzętu, ekwipunku turystycznego, odzieży turystycznej, bielizny pościelowej dla potrzeb obiektów itp., produkcji dóbr materialnych /stawki podatku obrotowego od jednostek gospodarki uspołecznionej oraz ulg i zwolnień od tego podatku określone są Zarządzeniem nr 66 z dnia 11 września 1982 r. Ministra Finansów, opublikowanym w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów nr 10 z dnia 20 września 1982 r. Zarządzenie nr 66 Ministra Finansów wydane zostało w oparciu o Ustawę z 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym nr 7/82 poz. 55/.

Szczególnego podkreślenia wymaga aspekt ceny uzyskanego zwolnienia z podatku obrotowego. Podatek ten /mając charakter cenotwórczy/ wobec przedmiotowego zwolnienia nie może być naliczany w kosztach usług turystycznych świadczonych przez oddziały. Stawia to BORT PTTK w uprzywilejowanej sytuacji spośród innych producentów usług turystycznych, których na podstawie Zarządzenia nr 1 Ministra Finansów z 6 stycznia 1983 r. obowiązuje 5% stawka podatku obrotowego. W warunkach swojej konkurencji na rynku turystycznym handicap uzyskanej decyzji zwalniającej oddziały PTTK z podatku obrotowego warto wykorzystać w zbliżającym się letnim sezonie turystycznym.

3. Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej

Oddziały PTTK, na mocy decyzji z dnia 28 kwietnia 1983r. Ministerstwa Pracy, Płac i Spraw Socjalnych - Departamentu Ekonomicznego, zwolnione zostały z odprowadzania odpisów na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej. /warto przypomnieć, że oddziały były zwolnione z obciążeń na PFAZ i w roku 1982/. Zwolnienie z obciążeń na rzecz PFAZ dotyczy oddziałów PTTK prowadzących

niewyodrębnioną działalność gospodarczą i obejmuje zarówno sferę działalności statutowo-programowej jak i gospodarczej tych oddziałów. Oczywiście zwolnienie to obejmuje i te oddziały PTTK, które działalności gospodarczej nie prowadzą.

Warto i w tym miejscu zwrócić uwagę na potrzebę racjonalnego stymulowania plac w oddziałach naszego Towarzystwa dążąc do wykorzystania przede wszystkim motywacyjnej funkcji plac tj. wiązania indywidualnych plac z efektami pracy. Łatwo bowiem o niebezpieczeństwo tego, że nie obciążony podatkiem na PFAZ fundusz wynagrodzeń /i tak przecież obciążony poważnymi narzutami/ może wpłynąć na zmniejszenie kwoty zysku w BORT lub oddziale PTTK, i zmniejszenie w ostatecznym rachunku finansowania działalności statutowo-programowej.

Przekazując tę informację o zwolnieniach podatkowych oddziałów PTTK uważamy za stosowne podkreślić, że od tego jak każdy z oddziałów spożytkuje te zwolnienia w kierunku ochrony interesów turystów oraz wspierania działalności programowej Towarzystwa zależeć będzie w jakiejś mierze społeczna ocena PTTK w ogóle oraz perspektywy pomocy w przyszłości. Dlatego też nie wykluczamy wprowadzenia wewnątrzorganizacyjnych instrumentów finansowych o charakterze zapobiegawczym przed nieprawidłowym lub nieuzasadnionym wykorzystywaniem uzyskanych zwolnień podatkowych, o ile okaże się to konieczne.

Poniżej publikujemy pełny tekst Regulaminu Funduszu Rozwoju i Pomocy Gospodarczej ZG PTTK, stanowiący załącznik do Uchwały nr 76/82 Prezydium ZG PTTK z dnia 16 maja 1982 r. /wraz ze zmianami wynikającymi z Uchwał nr nr 105/82 i 141/83 Prezydium ZG PTTK/.

Regulamin

"Funduszu Rozwoju i Pomocy Gospodarczej ZG PTTK"

Rozdział 1 Tworzenie Funduszu

§ 1.

"Fundusz Rozwoju i Pomocy Gospodarczej ZG PTTK" zwany dalej "Funduszem" tworzy się w Zarządzie Głównym PTTK.

§ 2.

Fundusz tworzy się z:

- 1/ części wpłat przedsiębiorstw PTTK do budżetu centralnego PTTK - w wielkości określonej corocznie przez ZG PTTK w uchwale budżetowej,
- 2/ odsetek od pożyczek udzielonych z Funduszu,
- 3/ z innych źródeł określonych przez Prezydium Zarządu Głównego PTTK.

§ 3.

Środki Funduszu gromadzone są na rachunku pomocniczym Zarządu Głównego PTTK.

Rozdział 2 Wykorzystanie Funduszu

§ 4.

1. Fundusz dzieli się na część "A" i "B".
2. Środki części "A" Funduszu przeznaczają się na pożyczki dla przedsiębiorstw i Oddziałów PTTK na cele związane z rozwojem działalności gospodarczej.
3. Środki części "B" Funduszu przeznaczają się na:
  - 1/ pożyczki interwencyjne dla przedsiębiorstw PTTK, związane z trudnościami planicznymi
  - 2/ refinansowanie pożyczek zaciągniętych przez przedsiębiorstwa PTTK z Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku lub z innych źródeł zewnętrznych i poręczanych przez Zarząd Główny PTTK,

3/ pożyczki w formie odroczenia wpłat przedsiębiorstw PTTK rozliczających się z budżetem centralnym na cele statutowe PTTK,

4/ pożyczki na rzecz wojewódzkich funduszy pomocy oddziałom PTTK.

§ 5.

1. Gospodarowanie środkami Funduszu odbywa się na podstawie sporządzonego na dany rok budżetowy ramowego planu, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej ZG PTTK.
2. Indywidualne decyzje w sprawie pożyczek oraz warunków ich udzielania i spłaty zatwierdza Prezydium ZG na wniosek Sekretarza Generalnego PTTK.

§ 6.

Nie wykorzystane w ciągu roku środki funduszu przechodzą na rok następny.

Rozdział 3 Zasady udzielania pożyczek

§ 7.

1. Udzielanie pożyczki następuje na podstawie pisemnego wniosku pożyczkobiorcy.
2. Wniosek powinien zawierać szczegółowe uzasadnienie udzielenia pożyczki oraz propozycje co do terminu i źródeł ich spłaty.

§ 8.

1. Termin spłaty pożyczki nie może przekraczać 5 lat w przypadku pożyczek udzielanych z części "A" Funduszu oraz 2 lat w przypadku pożyczek z części "B" Funduszu.
2. Spłata pierwszej raty pożyczki następuje w ciągu 1 miesiąca po upływie 1 roku od daty przelewu pożyczki.
3. W uzasadnionych przypadkach spłata pożyczki może zostać zawieszona na okres do 2 lat. Zawieszenie spłaty pożyczki nie przedłuża okresu spłaty wymienionego w ust. 1. Decyzję w sprawie zawieszenia spłaty pożyczki podejmuje się w trybie określonym w § 6 ust. 2.

§ 9.

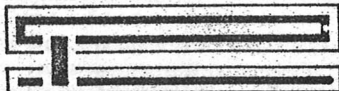
1. Pożyczki z Funduszu są oprocentowane w wysokości:
  - 1/ 5 % w przypadku pożyczek z części "A"
  - 2/ 12 % w przypadku pozostałych pożyczek z części "B"
2. Zwolnione są z oprocentowania pożyczki na preferowaną z punktu widzenia celów programowych PTTK działalność rozwojową, przedmiotowe kierunki tej działalności określa corocznie ramowy plan Funduszu o którym mowa w § 6 ust. 1.
3. Za zwłokę w terminowej spłacie pożyczki pobierane są, niezależnie od oprocentowania, dodatkowe odsetki karne w wysokości 10 % zaległych rat w stosunku rocznym.

§ 10.

Warunkiem uruchomienia przyznanej pożyczki jest założenie przez pożyczkobiorcę skryptu dłużnego.

§ 11.

Pożyczka, względnie jej część, zużyta niezgodnie z przeznaczeniem, podlega natychmiastowej spłacie. Wszelkie koszty związane z dochodzeniem zwrotu dłużnej kwoty obciążają pożyczkobiorcę.

W dniach 25-27 kwietnia br. w Chorzowie odbyła się giełda handlowa BORT PTTK, na której zawierało już ostatnie transakcje handlowe na sezon letni w 1983 r. Na stosunkowo małą ilość ofert na giełdzie wpłynął niewątpliwie dość późny termin giełdy.

Wykorzystując spotkanie kierowników BORT PTTK Wiceprezes Zarządu Głównego PTTK kol. Marek SZCZEPKOWSKI w swoim wystąpieniu zajął się omówieniem związków działalności programowej i gospodarczej oddziałów PTTK w okresie bieżącej kadencji akcentując zwłaszcza programowy charakter działalności gospodarczej oddziałów. Skarbnik Zarządu Głównego PTTK kol. Marek DĄBROWSKI omówił podstawowe kierunki działalności gospodarczej naszego Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem tych regulacji, które bezpośrednio dotyczą gospodarki oddziałów PTTK. W trakcie narady powołanych zostało 7 tematycznych zespołów konsultacyjnych z udziałem pracowników Biura Zarządu Głównego PTTK, BTZ PTTK i niektórych BORT PTTK dla udzielania zainteresowanym niezbędnych informacji i wyjaśnień. Z możliwości konsultacyjnych skorzystała większość uczestników narady zgłaszając równocześnie szereg uwag i wniosków, zmierzających do udoskonalenia lub poprawy pracy PTTK w sferze obsługi ruchu turystycznego. Powołana w trakcie narady komisja wnioskowa sformułowała około 30 podstawowych wniosków merytorycznych, które przekazane zostały do Bivra ZG PTTK w celu rozważenia przez Władze Towarzystwa możliwości wprowadzenia ich w życie. Treść merytoryczna wniosków jest bardzo zróżnicowana i obejmuje zarówno zagadnienia organizacyjne jak też finansowe, handlowe, wydawnicze, placowe. Te i inne wnioski z narady są aktualnie przedmiotem analizy i prac w Biurze ZG PTTK. Według opinii większości uczestników tego typu spotkania powinny odbywać się przynajmniej dwa razy w roku i z większym wyprzedzeniem w czasie w stosunku do okresów sezonów turystycznych /letniego i zimowego/. Tak więc wszystko wskazuje na to, że następne spotkanie handlowe z równoczesnym wykorzystaniem go dla celów merytorycznych i szkoleniowych odbędzie się w początkach października br., wówczas też przedstawiona zostanie pierwsza informacja o stanie realizacji wniosków spotkania chorzowskiego.

Na posiedzeniu w dn. 7 września ub. r. Prezydium ZG PTTK podjęło Uchwałę w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw PTTK. Poniżej publikujemy Zarządzenie nr 6/83 Sekretarza Generalnego PTTK, będące aktem wykonawczym do tej Uchwały.

Zarządzenie nr 6/83

Sekretarza Generalnego PTTK z dnia 22.02.1983 r. w sprawie określenia zasad postępowania przygotowawczego poprzedzającego decyzję o utworzeniu przedsiębiorstwa PTTK.

§ 1.

Działając w oparciu o postanowienie § 8 ust. 2 uchwały nr 94/82 Prezydium Zarządu Głównego PTTK z dnia 7.IX.1982 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw PTTK - określam zasady postępowania przygotowawczego poprzedzającego decyzję o utworzeniu przedsiębiorstwa PTTK, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Niniejsze zasady stosuje się odpowiednio w przypadku podjęcia decyzji o połączeniu, podziale lub likwidacji przedsiębiorstwa PTTK z tym, że w postępowaniu przy-

gotowawczym uczestniczą wówczas także przedstawiciele rady pracowniczej oraz związków zawodowych działających w przedsiębiorstwie.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

SEKRETARZ GENERALNY PTTK
mgr Zdzisław ŁYSIO

Załącznik

Zasady postępowania przygotowawczego poprzedzającego decyzję o utworzeniu przedsiębiorstwa PTTK

W oparciu o § 8 ust. 2 uchwały nr 94/82 Prezydium ZG PTTK z dnia 8.09.1982 r. w sprawie zasad działalności przedsiębiorstw PTTK - określa się następujące zasady postępowania przygotowawczego poprzedzającego decyzję o utworzeniu przedsiębiorstwa PTTK:

1. Zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 1 uchwały nr 94/82 przedsiębiorstwo PTTK jest tworzone przez Towarzystwo w imieniu którego działa:

- 1/ Prezydium ZG PTTK
- 2/ Zarząd Oddziału PTTK

Uchwała Zarządu Oddziału PTTK dotycząca powołania przedsiębiorstwa wymaga zgody Prezydium ZG PTTK po uprzedniej opinii właściwego Zarządu Wojewódzkiego PTTK.

2. Organ zamierzający utworzyć przedsiębiorstwo /Prezydium ZG PTTK, Zarząd Oddziału PTTK/ powołuje w tym celu zespół przygotowawczy, który dokonuje niezbędnych ustaleń i przedstawia swoją opinię.

3. W skład zespołu przygotowawczego wchodzi przedstawiciele:

- 1/ organu założycielskiego
- 2/ banku
- 3/ właściwego związku zawodowego
- 4/ właściwego terenowo Zarządu Wojewódzkiego PTTK
- 5/ Zarządu Głównego PTTK, jeśli nie jest on organem założycielskim.

4. Organ zamierzający utworzyć przedsiębiorstwo może powołać również do składu zespołu przygotowawczego inne osoby nie wymienione w ust. 3.

5. Zespół przygotowawczy dokonuje oceny celowości utworzenia przedsiębiorstwa pod względem:

- formalno-prawnym
/zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, statutem Towarzystwa, oraz wewnętrznymi aktami normatywnymi obowiązującymi w PTTK,

- finansowym
/zdolności organu założycielskiego do wyposażenia przedsiębiorstwa w niezbędny fundusz statutowy, możliwości kredytowania przedsiębiorstwa, ewentualnych spłat zaciągniętych pożyczek/,

- organizacyjnym
/zabezpieczenie potrzeb kadrowych, lokalowych systemu dystrybucji oraz zaopatrzenia materiałowo technicznego, wyposażenia przedsiębiorstwa w środki produkcji, powiązań kooperacyjnych, systemu kontroli i nadzoru w okresie tworzenia przedsiębiorstwa/,

- ekonomicznym
/ustalenie granicznego czasu zwrotu poniesionych nakładów, perspektywy zbytu i rentowności produkcji lub usług/.

Ponadto zespół przygotowawczy ocenia przedmiot działania przedsiębiorstwa z punktu widzenia celów statutowych PTTK oraz potrzeb członków i ogniw PTTK.

6. Zespół przygotowawczy dokona niezbędnych ustaleń określonych w niniejszych zasadach w terminie 30 dni od daty powołania Zespołu oraz przedstawi swoją opinię organowi założycielskiemu w terminie 14 dni od zakończenia prac Zespołu.

7. Zespołowi przygotowawczemu przewodniczy przedstawiciel organu założycielskiego.

8. Zespół na pierwszym posiedzeniu ustala zasady oraz plan pracy.

9. Z prac Zespołu sporządzany jest końcowy protokół oraz preliminarz kosztów utworzenia przedsiębiorstwa, który przedkładany jest organowi założycielskiemu w terminie określonym w pkt. 6.

10. Niniejsze zasady stosuje się odpowiednio w przypadku tworzenia przedsiębiorstw wspólnych /§ 6 i 7 Uchwały nr 94/82/.

**RÓŻNE SPRAWY
TOWARZYSTWA**

Z inicjatywy Zarządu Głównego PTTK Polskie Radio w ogólnopolskim programie "Poranne Sygnały" emitować będzie cotygodniowe informacje o imprezach turystycznych. Będą one nadawane w każdy piątek o godz. 8, 45 w II programie Polskiego Radia.

Pierwsza audycja nadana zostanie 27 maja br.

Rozpoczęła się już 26 akcja AUTOSTOP '83. Sprzedaż książeczek prowadzi prawie 300 jednostek PTTK, BPiT "Almatur", placówek informacji turystycznej, Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych, Ludowych Zespołów Sportowych i Ochotniczych Hufców Pracy.

W trudnych dla rozwoju turystyki czasach autostop ma szansę przeżyć swój renesans - zapewnić tanie i wychowawcze spędzenie przez młodzież urlopów i wakacji oraz atrakcyjne poznawanie kraju.

Udział w akcji może brać młodzież, która ukończyła 17 lat, młodszy - za zgodą rodziców - pod opieką pełnoletniej osoby. W ramach opłaty 150 zł uczestnicy otrzymują: kupony na przejazd 2000 km, samochodową mapę Polski, list do kierowców, znaczek odbłaskowy, aktualne ubezpieczenie w PZU od następstw nieszczęśliwych wypadków.

30 i 31 lipca br. w Boszkowie nad Jeziorem Dominickim /woj. łeszczyńskie/ odbędzie się tradycyjny Zlot Autostopowiczów.

**NA WARSZTACIE
KOMISJI SPOŁECZNYCH**

W dniach 22-24 kwietnia br. odbyła się sesja szkoleniowa dla przewodników "Secesja w sztuce polskiej". Wzięli w niej udział przewodnicy z terenu całej Polski. Na sesję złożyły się wykłady, odczyty oraz zwiedzanie obiektów secesyjnych w Warszawie, Konstancinie - Jeziornej, Łodzi, Galerii Secesji w Muzeum Mazowieckim w Płocku i Muzeum Plakatu w Wilanowie. Organizator - Komisja Przewodników Turystycznych ZG PTTK, działając w konsultacji z Instytutem Sztuki PAN i służbami konserwatorskimi zapewniła zwiedzanie mało znanych wnętrz secesyjnych oraz rzadko odwiedzanych obiektów takich jak np. nagrobki secesyjne na cmentarzu żydowskim w Łodzi. W Łodzi otwarto towarzyszącą sesji wystawę fotogramów "Łódzka secesja".

Komisja Kół i Oddziałów Zakładowych ZG PTTK skierowała do Zarządów Kół i oddziałów zakładowych informację o ważniejszych dokumentach przydatnych w działalności PTTK w tym środowisku. Materiał ten zawiera m. in. list Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych i Przewodniczącego Głównego Komitetu Turystyki z 15 marca br. określający ramowe zasady świadczenia usług i przyznawania ulg w odniesieniu do wycieczek i turystyki oraz formy organizacyjno-finansowe prowadzenia zakładowej bazy wczasowo-turystycznej, pismo Ministra Finansów zwalniające Oddziały PTTK od podatku obrotowego w zakresie wykonywania usług turystycznych. W materiale zawarto również informację o uprawnieniach do zniżek komunikacyjnych PKP i PKS w celach turystycznych i rekreacyjnych i Zarządzenie Sekretarza Generalnego ZG PTTK w sprawie udzielania zniżek organizacyjnym za usługi noclegowe w obiektach PTTK i usług ogólnodostępnych wypożyczalni sprzętu turystycznego PTTK.

Z uwagi na kompleksowość materiału jest bardzo cenny dla środowiska PTTK w zakładach pracy i, mamy nadzieję, będzie odpowiednio wykorzystany.

Problemem turystyki w środowisku osób niepełnosprawnych poświęcone było seminarium zorganizowane przez Radę d/s turystyki osób niepełnosprawnych ZG PTTK w Puławach 18 i 19 kwietnia br. Prócz członków Rady uczestniczyli w nim zaproszeni z całej Polski przedstawiciele środowisk osób niepełnosprawnych.

Podczas seminarium wygłoszono referaty prezentujące problemy i potrzeby poszczególnych środowisk. W trakcie dyskusji zgłoszono szereg wniosków i postulatów, które zostaną przedstawione Prezydium ZG PTTK oraz wszystkim zainteresowanym instytucjom i organizacjom.

XXV WĘGIERSKO-POLSKI SPŁYW KAJAKOWY NA DUNAJU

16 czerwca rozpoczyna się XXV Węgiersko-Polski Spływ Kajakowy im. Jana Sobieskiego na Dunaju, organizowany przez Węgierski Związek Przyjaciół Przyrody wraz z Instytutem Kultury Polskiej w Budapeszcie. Spływ trwać będzie do 29 czerwca.

Spływ jest organizowany dla uczczenia zwycięstwa wojsk Jana III Sobieskiego pod Parkanami. Tegoroczna impreza ma podwójny wydźwięk - 25 spływ zbiega się z 300 rocznicą historycznych wydarzeń.

Uczestnicy spływu pokonają 230 km Dunajem od Mosonmagyaróvár do Budapesztu. W polskiej ekipie uczestniczy 250 kajakarzy zgłoszonych przez kluby i komisje turystyki kajakowej PTTK.

Ważnym fragmentem imprezy będą organizowane przez polską grupę dwudniowe uroczystości w Esztergom. 23 i 24 czerwca odbędzie się tu uroczystość składania wieńców pod pomnikiem zwycięzcy spod Wiednia, a później karnawał wodny, połączony z występami polskich zespołów regionalnych i bogatym programem krajoznawczym.

RÓŻNE SPRAWY TOWARZYSTWA

ZNIŻKI TURYSTYCZNE NA POLSKICH KOLEJACH PAŃSTWOWYCH

Ukazał się Dziennik Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych nr 2/1983 zawierający Zarządzenie Ministra Komunikacji w sprawie zmian Taryfy osobowej i bagażowej PKP. Najistotniejsze tezy zmian omówiliśmy już w "Informacjach" z kwietnia b. r.

Bilety wycieczkowe powrotne /ogólnodostępne/ wydawane są na obowiązujących dotychczas zasadach od większych ośrodków miejskich i przemysłowych do pobliskich miejscowości turystyczno-wypoczynkowych i z powrotem /\$ 48/.

Uczestnicy wycieczek grupowych w celach turystyczno-krajoznawczych organizowanych m. in. przez zakłady pracy, związki zawodowe, organizacje społeczne, młodzieżowe i turystyczne, biura podróży mogą korzystać ze zniżki 50 % do przejazdów w klasie 2 pociągów osobowych od jednej lub kilku stacji i z powrotem oraz do przejazdów "tam" do jednej stacji a "z powrotem" od innej stacji. Ulgę stosuje się do wycieczek składających się co najmniej z 10 osób, w wypadku uczestników spływów kajakowych - z co najmniej 5 osób.

Ulgę stosuje się zasadniczo do przejazdów wycieczek trwających co najwyżej 7 dni. DOKP lub upoważniona DRKP może udzielić również zgody na stosowanie zniżki na przejazdy uczestników wczasów turystycznych wędrownych i spływów kajakowych trwających do 14 dni niezależnie od pory roku oraz na przejazdy uczestników wycieczek turystycznych trwających do 14 dni odbywanych w okresie poza szczytem przewozowym /20 lutego - 5 czerwca z wyłączeniem okresu ferii wiosennych i 15 września - 20 grudnia/.

Odprawa grup osób biorących udział w spływie kajakowym odbywa się od razu w obu kierunkach. Warunkiem stosowania ulgi jest równoczesna odprawa kajaków składanych przewożonych w wagonach pod opieką uczestników spływu /\$ 56/.

TURYSTYKA ZAGRANICZNA

Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK przygotowało na sezon letni około 150 tys. miejsc. Zróżnicowana pod względem standardu usług, czasu trwania, formy wypoczynku i środka transportu oferta obejmuje wyjazdy w okresie od maja do października. Pobyty wypoczynkowe, wycieczki turystyczno-krajoznawcze i obozy turystyki kwalifikowanej odbywać się będą w krajach socjalistycznych: Bułgarii, Rumunii, Czechosłowacji, NRD i na Węgrzech.

Bułgaria. Oferta obejmuje pobyty w miejscowościach na całym wybrzeżu Morza Czarnego od Balcziku po Achtopol, w kwaterach prywatnych, hotelach, domkach campingowych i na polach namiotowych. Łącznie przygotowano około 60 tys. miejsc.

Rumunia. Pobyty w hotelach w miejscowościach Eforia Nord, Eforia Sud, Mamaia, Mangalia Saturn, Mangalia Jupiter - razem około 10 tys. miejsc.

Węgry. Oferta obejmuje przede wszystkim pobyty nad Balatonem, m. in. na campingu "Vadvirag" w Balatonszemes, gdzie w namiotowym obozowisku PTTK turyści będą mogli korzystać z kortów tenisowych, rowerów, łodzi żaglowych, windsurfingów, sprzętu do gry w siatkówkę, komerkę itp. Proponowane są również wycieczki krajoznawcze, w tym kilkudniowe do Budapesztu. Łącznie przygotowano około 60 tys. miejsc. Wyjeżdżający do trzech wymienionych krajów mają możliwość wyboru najbardziej dogodnego dla siebie środka lokomocji /samolot, pociąg lub własny samochód/.

NRD. W propozycjach BTZ znajdują się kilkudniowe wycieczki krajoznawcze połączone ze zwiedzaniem Berlina, Drezna, Lipska, Neubrandenburga. Za szczególnie atrakcyjny uznawany jest wyjazd do Gernrode w górach Harz. Propozycja obejmuje 8,5 tys. miejsc.

Czechosłowacja. 12 tys. miejsc to różnego rodzaju wycieczki turystyczne, głównie do Pragi oraz obozy młodzieżowe w miejscowościach górskich.

Bardzo interesujący fragment oferty BTZ PTTK stanowi turystyka kwalifikowana. Obejmuje ona obozy o charakterze specjalistycznym, przeznaczone dla amatorów konkretnych rodzajów turystyki.

Około 130 osób wędrować będzie po bułgarskich górach Pirin i Riła, 50 kolarzy pozna najbardziej atrakcyjne regiony tego kraju. W górach Wielkiej i Małej Fatry w Czechosłowacji na wędrownych obozach spędzi wakacje 500 turystów. Ciekawe, choć przeznaczone tylko dla członków specjalistycznych klubów turystycznych, propozycje programowe zawierają turnusy żeglarskie /360 miejsc/, spływy kajakowe /320 miejsc/ i obozy dla płetwonurków /100 miejsc/ na Węgrzech.

NA TURYSTYCZNYCH SZLAKACH

LATO W PTTK

Do dyspozycji turystów przygotowano ponad 28 tys. miejsc noclegowych w 279 domach wycieczkowych, schroniskach, stanicach wodnych i innych obiektach PTTK. Część obiektów /ponad 100/ została zaliczona, zgodnie z uchwałą nr 100/83 Prezydium ZG PTTK, do obiektów turystyki kwalifikowanej, charakteryzujących się prostym standardem, przeznaczonych dla tych, którzy decydując się na skromne warunki pobytu pragną znaleźć prawdziwie turystyczną atmosferę oraz mieć możliwość bezpośredniego kontaktu z przyrodą. Z uwagi na położenie na szlaku, lokalizację w określonym regionie kraju - stanowią one bazę materialną dla turystów uprawiających wędrowni piesze, kajakowe, żeglarskie, kolarskie, narciarskie i inne.

Ceny noclegów w obiektach PTTK wynoszą obecnie średnio: w pokojach wieloosobowych /powyżej 8 osób/ 80-120 zł, w pokojach 4-osobowych 120-160 zł, w pokojach 2-osobowych 200-300 zł. Członkom PTTK udzielane są zniżki organizacyjne w wysokości 25-80%. Wiele obiektów stosuje ponadto zniżki przed- i poryzonne wynoszące 20-30%.

Okolo 100 campingów i pól namiotowych będących w gestii PTTK dysponuje łącznie 9 tys. miejsc. Niektóre z pól są zlokalizowane bezpośrednio przy obiektach noclegowych. Koszty pobytu na campingach w bieżącym roku wynoszą średnio: pobyt 1 osoby 15-30 zł, ustawienie namiotu 1-2 osobowego 15 zł, 3-6 osobowego 25-30 zł, ustawienie samochodu 15-40 zł, przyczepa campingowej 15-55 zł. Członkom PTTK przysługuje zniżka 25-80% od wymienionych cen.

Baza gastronomiczna PTTK liczy w sezonie letnim 1983 roku 262 zakłady i punkty gastronomiczne dysponujące prawie 20 tys. miejsc. Zlokalizowana jest ona w większości przy obiektach noclegowych.

Turyści mogą korzystać z usług ponad 140 wypożyczalni sprzętu turystycznego PTTK, w których, podobnie jak przy usługach noclegowych, członkowie PTTK otrzymują zniżki organizacyjne. Oto przykładowe średnie ceny wypożyczeń /za 1 dobę/: kajak 2 osob. 60-100 zł, łódź żaglowa "Omega" /4 osob./ 600-800 zł, narty wodne 60-80 zł, namiot 2 osob. 20-30 zł, namiot 4 osob. 80-120 zł, plecak zwykły 10-20 zł, rower 40-60 zł.

Oferty turystyczno-wypoczynkowe Biura Obsługi Ruchu Turystycznego PTTK na nadchodzący sezon letni, choć niewiele odbiegające od ubiegłorocznych, zawierają szereg propozycji nowych form uprawiania turystyki i wypoczynku. Poza realizacją imprez programowych i centralnej akcji obozów turystyki kwalifikowanej, BORT-y proponują pobyty wypoczynkowe na terenie całego kraju w oparciu o bazę kwater prywatnych, pensjonatów, ale także zakładowych ośrodków wczasowych.

W ofertach poszczególnych BORT umieszczono wycieczki krajoznawcze - regionalne i np. do dużych aglomeracji miejskich: transport, przewodnictwo, zakwaterowanie i wyżywienie, bilety wstępu itp.

Coraz większą uwagę zwraca się na oferowanie imprez specjalistycznych /"wczasy w siodle", "wczasy z prawem jazdy" i in./. Ceny skierowań na te imprezy są wyższe, co wynika z dodatkowych kosztów związanych ze zdobywaniem przez uczestników określonych umiejętności. Przy tych imprezach stosuje się również zniżki pozasezonowe.

Centralna akcja obozów turystyki kwalifikowanej obejmuje w tym roku niemal 8 tys. miejsc na obozach kajakowych, żeglarskich, wędrownych górskich i krajoznawczych.

Nowością w tegorocznej akcji są obozy wędrowne dla kandydatów na przewodników beskidzkich i przewodników turystyki górskiej, przeznaczone dla zaawansowanych w turystyce górskiej. Obozy te odbywać się będą na trasach Beskidu Śląskiego, Beskidu Żywieckiego i na trasie habiogórskiej.

Zgodnie z zapowiedzią publikujemy kalendarz kolejnych imprez turystyki kwalifikowanej, które odbędą się w czerwcu i I połowie lipca.

12-19. VI. XIII OGÓLNOPOLSKI GÓRSKI RAJD
"SZLAKIEM WALK ŻOŁNIERZY WOP"

ZP WOP, Al. Niepodległości 100,
02-626 Warszawa

18-19. VI. VI OGÓLNOPOLSKI MOTOROWY RAJD
TURYSTYCZNY O PUCHAR PRZECHODNI
POŁUDNIOWEJ WIELKOPOLSKI

O/PTTK, ul. Starotargowa 5,
63-400 Ostrów Wlkp.

19. VI. XVII OGÓLNOPOLSKI ZŁOT PO ZIEMI
MAZOWIECKIEJ

O/M PTTK, ul. Tumska 4, 03-402

24-26. VI. XX OGÓLNOPOLSKI SPŁYW KAJAKOWY
NA DUNAJCU

KTKaj. O/PTTK, Rynek 9
33-300 Nowy Sącz

26. VI. - 3. VII. XXVIII OGÓLNOPOLSKI NADBAŁTYCKI
RAJD TURYSTYCZNY

O/Morski PTTK, ul. 3 Maja 27,
81-364 Gdynia

27. VI. - 3. VII. XXIV WSZECHSTUDENCKI RAJD
TATRZAŃSKI

SKPG, ul. Westerplatte 5,
31-033 Kraków

7-22. VII. XXIV OGÓLNOPOLSKI
WYSOKOKWALIFIKOWANY RAJD PIESZY

OKTP, OM PTTK, ul. Piekary 41
87-100 Toruń

Rajd przeznaczony jest dla miłośników biwakowych imprez wędrownych /niezbędny sprzęt biwakowy/. Odbywać się będzie na 4 malowniczych trasach pojezierzy Chełmińskiego i Dobrzyńskiego.

15-24. VII. XXVIII MIEDZYNARODOWY SPŁYW
KAJAKOWY RZEKĄ BRDĄ

O/PTTK, Al. Ossolińskich 25,
85-093 Bydgoszcz

18-24. VII. XXIII OGÓLNOPO
"SZLAKAMI WAL

O/PTTK, ul. Moniuszki 26,
78-440 Czaplinek

MATERIAŁY DO KOLEJNYCH
„INFORMACJI ZARZĄDU GŁÓWNY
PROSIMY PRZESYŁAĆ NA

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK,
ul. SENATORSKA 11
00 075 WARSZAWA

NUMER ZAMKNIĘTO 19 mc

